

ÅRSRAPPORT 2018

FRA INNOVASJON NORGE

TIL HORDALAND FYLKESKOMMUNE

1. Oppdraget fra Hordaland Fylkeskommune

I oppdragsbrev fra Hordaland fylkeskommune av 01.03.18 fikk Innovasjon Norge til disposisjon kr 23 440 000 til bedriftsrettede tiltak for å realisere mål og strategier i Handlingsprogram for nærings- og samfunnsutvikling i Hordaland 2018-2019.

a. Målsetning og innsatsområder

Målsetningen i oppdragsbrevet er at Innovasjon Norge skal bidra til:

- Flere gode grundere
- Flere vekstkraftige bedrifter
- Flere innovative næringsmiljø

Målgruppen for midlene er små og mellomstore bedrifter og entreprenører i virkeområdet for distriktsrettet investeringsstøtte i Hordaland fylke.

Særlige føringer i oppdragsbrevet:

- Midlene kan også nyttes til bedriftsnettverk
- Midlene kan benyttes til omstilling i alle kommunene
- Den årlige satsingen på entreprenørskap på kr 900 000 inngår som en del av tilskuddsrammen på kr 23 440 000. Fylkeskommunene ønsker at denne satsingen skal fortsette og at Innovasjon Norge skal være det sentrale, operative organet for en fortsatt styrking av entreprenørskapsarbeidet i fylket.
- Det er et mål at 40% av midlene skal gå til bedrifter med kvinnelig eier eller leder.

Innovasjon Norge Hordaland jobber godt sammen med Hordaland Fylkeskommune for å bidra til økt verdiskaping i hele fylket. Virkemidlene brukes til innovative prosjekter, internasjonalisering, nettverksbygging og kompetanseheving. Vi kan vise til gode resultater som fører til økt antall arbeidsplasser og bedre økonomiske resultater.

b. Bruk av finansielle virkemidler i 2018

Innovasjon Norge har jobbet aktivt og målrettet med mobilisering både i distriktskommuner og sentrale strøk. Det er generelt en utfordring med sentralisering av næringsaktiviteten, og det opplever vi også i vårt fylke. Samlet sett har det likevel vært stor interesse for IN sine tjenester, både når det gjelder finansiering, kompetanse og nettverk.

For å fange opp gode prosjekt har det vært gjennomført mye oppsøkende arbeid, som kundemøter, kundeseminarer, møter med banker og med veiledningstjenesten rundt i fylket. Vi har også faste kontordager på Voss og i Odda. Vi har også hatt kontordager på Stord. I tillegg har vi arrangert grunderkursene «Fra idé til marked» flere ganger i ulike distriktskommuner.

Nedenfor følger oversikt over bruken av midler til bedriftsrettede tiltak som Innovasjon Norge Hordaland fikk tildelt fra Hordaland fylkeskommune for 2018.

i. Rammer og fordeling, pr virkemiddel

Tabell 1 – Fordeling av HNH-midler pr. virkemiddel (mnok)

	2018	2017	2016
Tildelt ramme	23,44	23,6	15,0
Overføringer og annulleringer	11,36	12,7	34,3
Sum	34,8	37,8	49,3
Etablerertilskudd	1,8	5,2	14,9
Bedriftsutviklingstilskudd og VRI	14,7	13,3	8,2
Investeringstilskudd	11,0	10,0	12,0
Tapsfond nye risikolån/garantier	0,8	2,2	4,3
Sum	28,3	30,7	39,4
Restramme, overført	6,5	7,1	9,9

	Kroner	Antall saker
Etablerertilskudd, markedsavklaring	200 000	2
Etablerertilskudd, kommersialisering	1 600 000	3
Bedriftsutviklingstilskudd	14 705 000	18
Investeringstilskudd	10 950 000	5
Risikolån, lånebeløp	2 500 000	2
Garantier	750 000	1
Totalt tilskudd, lån og garantier	30 705 000	31

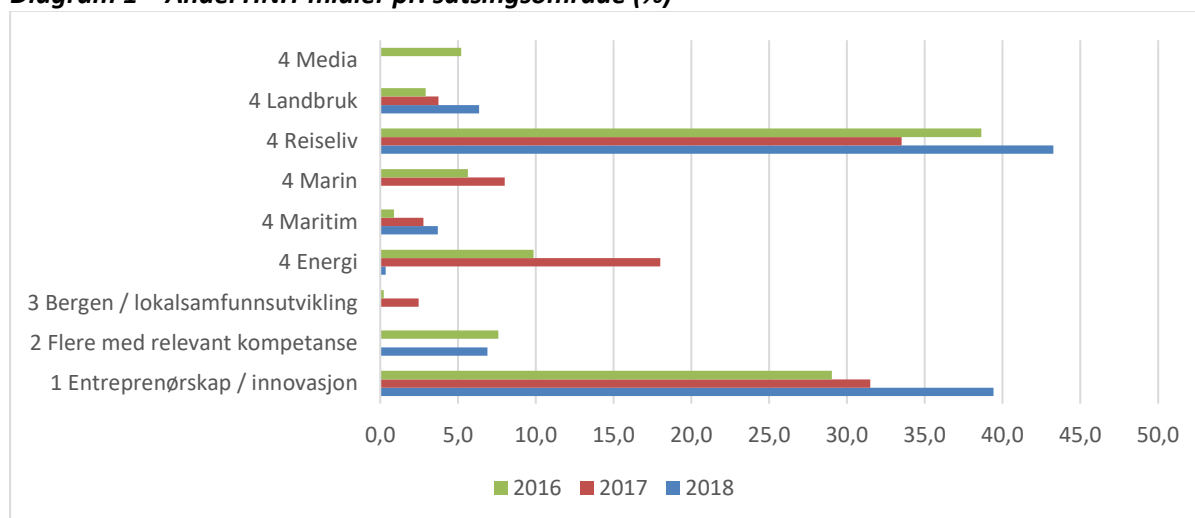
I tillegg til rammen ovenfor fikk Innovasjon Norge 06.09.18 tildelt kr 310 000 til Digitalisering for bedrifter i omstilling og vekst. I henhold til instruks fra KMD står midlene på ikke-rentebærende konto i Norges Bank inntil de blir utbetalt.

Tildelt ramme fra Hordaland fylkeskommune lå på samme nivå som året før. Sett på bakgrunn av store nedskjæringer i rammen fra KMD, er Innovasjon Norge likevel godt tilfreds med at vi kunne omtrent opprettholde aktiviteten hos bedrifter i distriktskommunene.

Samlet sett innvilget Innovasjon Norge 28,3 mnok i sum tilskudd og tapsfond i 2018, dvs. en nedgang på 8% fra året før. Det ble bevilget tilskudd og risikolån til 31 saker, mot 39 året før. Dette skyldes særlig at antall etablerertilskudd gikk ned fra 12 til 5 saker i 2018. Antall bedriftsutviklingstilskudd økte noe, mens antall risikolån ble redusert.

ii. Fordeling av midlene på satsingsområdene i HNH

Diagram 1 – Andel HNH-midler pr. satsingsområde (%)

Tilsagnene er først inndelt etter prioriterte bransjer. Tilsagn som ikke gjelder de disse bransjene under kategori 4 er deretter fordelt på de tre øvrige kategoriene. Hvert tilsagn er kun plassert i én kategori.

Mer enn 80% av midlene har gått til prosjekter innenfor entreprenørskap/innovasjon og reiseliv. Resten har gått til tiltak innen landbruk, maritim næring og til sektorovergrepene kompetansetiltak.

Satsingsområde 1, *Entreprenørskap og innovasjon*. I denne kategorien har vi kategorisert 13 prosjekter. Dette er tilskudd til både etablerte industribedrifter og nyetableringer. De aller fleste av våre bevilgninger kunne vært passet inn i denne kategorien ettersom de ulike satsingsområdene er overlappende. Tre av de fire etablererstilskuddene ligger i denne kategorien.

Satsingsområde 2, *Flere med relevant kompetanse*. Her ga vi støtte til fire prosjekter, henholdsvis Startup Extreme, innovasjonsuken OPP, Styrka satsing på entreprenørskap og Inunet.

Satsingsområde 3: Til *En velfungerende bergensregion og attraktive regionale senter*, er det på grunn av nye føringer fra KMD ikke bevilget penger i 2018. Det har likevel vært lagt ned en betydelig ressursinnsats i lokalsamfunnsutvikling gjennom LivOGLyst.

Satsingsområde 4: Bransjesatsinger. Reiseliv er det satsingsområdet som har fått desidert mest midler. Her har vi bevilget penger til flere mange utviklings- og opplevelsesprosjekter i indre Hordaland, med Hardangerbadet Eigedom som det største.

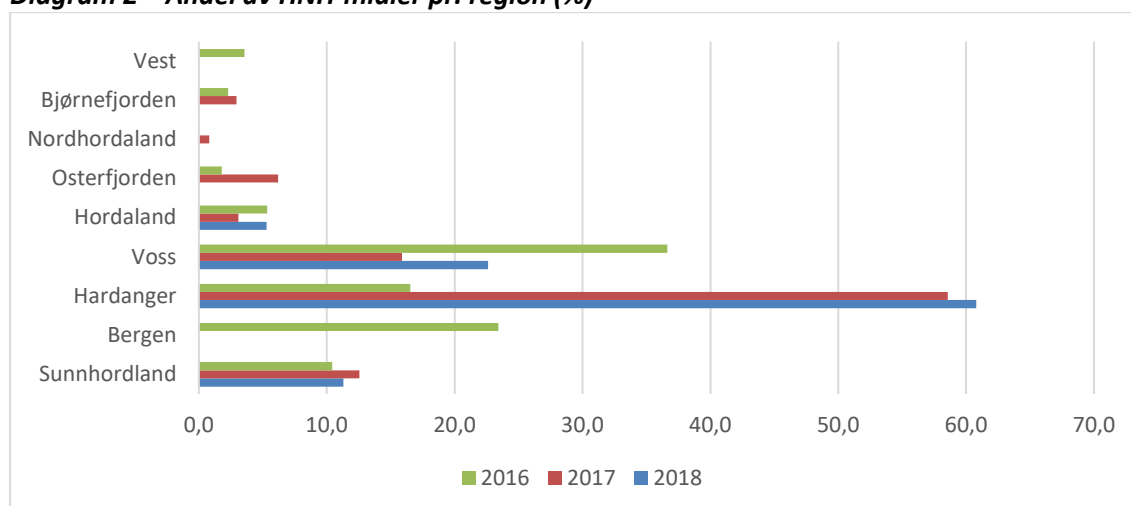
Tabell 2 – Sum HNH-midler pr. satsingsområde (mill. kroner*)

	2018	2017	2016
1 Entreprenørskap / innovasjon	11,16	8,73	11,43
2 Flere med relevant kompetanse	1,95	0,95	2,99
3 Bergen / lokalsamfunnsutvikling		0,76	0,09
4 Energi	0,10	5,53	3,88
4 Maritim	1,05	0,85	0,35
4 Marin		2,46	2,22
4 Reiseliv	12,25	10,30	15,22
4 Landbruk	1,80	1,15	1,15
4 Media		0,00	2,05
	28,31	30,73	39,39

*Tabellen viser tilskudd pluss avsetninger til tapsfond.

iii. Fordeling av midlene på regionene i Hordaland

Diagram 2 – Andel av HNH-midler pr. region (%)

Fra 2017 er det bare distriktskommuner som kan få støtte fra HNH-midlene. Foruten litt midler til kompetanseheving for grundere og veiledere, var det kun bedrifter i Voss, Hardanger og Sunnhordland som fikk støtte i 2018.

Bedrifter i Hardanger fikk over 17 mill. kr i støtte til 13 prosjekter, dvs. ca. 60% av HNH-midlene. Støtten gikk i hovedsak til etablerte industribedrifter, men det var også tre bedrifter innen reiseliv og landbruk som fikk støtte. Det ble innvilget to etablerertilskudd, ett risikolån og en garanti, resten var bedriftsutviklingstilskudd. Det var prosjekter i alle Hardangerkommunene unntatt Eidfjord.

Bedrifter i Voss kommune fikk støtte til 10 prosjekter, med totalt 6,4 mill. kr og var dermed den kommunen med desidert høyest aktivitet. Den viktigste bransjen var reiseliv, med 65% av tildelte midler. Det ble gitt 2 etablerertilskudd og 8 bedriftsutviklingstilskudd.

Sunnhordland fikk støtte til 6 prosjekter, fordelt på sektorene som bioøkonomi, reiseliv og maritim. Det ble gitt ett risikolån ett etablerertilskudd og resten bedriftsutviklingstilskudd.

Tabell 3 – Sum HNH-midler pr. region (mill. kroner*)

	2018	2017	2016
Sunnhordland	3,2	3,9	4,1
Bergen		0,0	9,2
Hardanger	17,2	18,0	6,5
Voss	6,4	4,9	14,4
Hordaland	1,5	1,0	2,1
Osterfjorden		1,9	0,7
Nordhordaland		0,3	0
Bjørnefjorden		0,9	0,9
Vest		0,0	1,4
Sum	28,3	30,7	39,3

*Tabellen viser tilskudd pluss avsetninger til tapsfond.

iii. Eksempler på tiltak som fikk støtte

Invertapro AS

Bedriften holder til på Voss og er forholdsvis nyetablert. De arbeider med produksjon av insekt-baserte proteiner, i første rekke til bruk innen plantegjødsel og til humant snacks. Videre utvikling vil rettes mot petfood-markedet og mot fiskefor. Basis for produksjonen er insektslarver som etter 4 - 7 veker blir kvernet opp insektmel. Målet er å etablere et produksjonsanlegg i stor skala. Hvis prosjektet lykkes vil det bane vei for ny, effektiv og bærekraftig utnyttelse av matavfall og restråstoff fra marine næringer til høyverdige proteiner som kan benyttes til dyrefôr og menneskemat. Selskapet har etablert et godt samarbeid med BIR som legger grunnlag for videre vekst. Invertapro AS fikk etablerertilskudd på kr 600 000 i 2018.

Jondal Precision Industries AS

Bedriften holder til i Jondal og arbeider nå med utvikling av en ny teknologi for boring av tunneler i fjell. Metoden er særlig egnet for tunneler med mindre diameter, f.eks. i småkraftverk. Den vil være mer miljøvennlig og føre til betydelig lavere effekttap enn i dagens tunneler.

De fikk bedriftsutviklingstilskudd fra IN i 2018 på kr 2 825 000 til bygging av en prototype og til forbedring av den interne logistikken og arbeidsprosessene for dermed å styrke bedriftens konkurransevne.

c. Satsinger og prosjekter

Utover forvaltning av tilskuddsrammen har Hordaland fylkeskommune i sitt tildelingsbrev til Innovasjon Norge beskrevet særlige tiltaksområder. Vi har fått eget tilsagnsbrev for ett prosjekt, og på flere andre områder har vi et utstrakt samarbeid med fylkeskommunen.

Styrka satsing på entreprenørskap

Innovasjon Norge har på oppdrag fra Hordaland Fylkeskommune fått en koordinerende rolle innen entreprenørskap i fylket. Vi opplever at satsingen på dette feltet fortsatt utvikler seg positivt, og vi har et meget godt samarbeid med både gründermiljø, næringshager, offentlige næringsutviklere, banker og investormiljøer. Vi vil spesielt trekke frem samarbeidet med lokale aktører, inkludert 1. linjetjenesten i fylket. Vi arrangerte i alt 16 "Fra ide til marked," i stor grad i samarbeid med lokale aktører, og fortsatte det gode samarbeidet i Inunet der vi utvidet nettverket til også å inkludere miljøer i Sogn og Fjordane.

Vi hadde en fin utvikling i Innovasjonsuken OPP, med rekordhøy deltagelse, over 80 registrerte arrangement og, for første gang, et par arrangement i kalenderen også i Sogn og Fjordane. Startup Extreme ble arrangert i Bergen og på Voss for 4. gang, også her med nye rekorder, der vi bl a hadde 26 journalister med, 20 av de internasjonale. Og ikke minst hadde vi nok en gang god aktivitet i LivOGLyst-programmet, og en flott Kom-an konferanse, denne gangen i den nye Medielaben i Media City Bergen.

Bedrift i omstilling og vekst

24.02.17 fikk IN bevilget kr 2 365 000 fra Hordaland Fylkeskommune til omstilling og vekst i bedrifter som var rammet av oljeprisnedgangen. Vi har arbeidet med forretningsmodellering, mentorordninger, Springbrett og ACCEL-kurs rettet mot 40 bedrifter. Prosjektet blir avsluttet i Q1 2019.

06.09.18 fikk IN en tilleggsbevilgning på kr 310 000 til bygging av digitaliseringskompetanse i omstillingsbedrifter. Vi har foreløpig arbeidet med 18 slike bedrifter.

Vi får mange positive tilbakemeldinger fra de som har deltatt i programmene. Deltagerne mener de har fått økt kompetanse på betydningen av teknologi for bedriftens strategi, og for endring generelt. Mange er inne i positive endringsprosesser og flere har gått mot nye segmenter og utviklet nye produkter

Næringsklynger

Hordaland er helt i tet når det gjelder antall næringsklynger. Vi hadde i 2018 syv aktive klynger i Hordaland: GCE Ocean Technology (tidligere GCE Subsea), NCE Tourism, NCE Seafood Innovation, NCE Media, NCE Maritime CleanTech, NCE Finance Innovation og Human Innovation. Finance Innovation fikk NCE status i november 2018 etter kun ett år som Arena. Human Innovation nådde

dessverre ikke opp i den nasjonale konkurransen om NCE-status og vil etter 5,5 år som Arena-klynge ikke lenger oppnå driftsstøtte fra og med 2019.

Samarbeidet mellom klyngene ble ytterligere utviklet også i 2018 og vi ser at næringsklyngene i Hordaland får stadig større oppmerksomhet. I 2019 lanserer vi en lærings- og utviklingsplattform som er et kompetansetilbud til både nye og modne klynger som er med i programmet, i tillegg til nye nettverksinitiativ i en tidlig fase. Vi opplever samarbeidet med HFK som godt, og ser frem til en tettere koordinering knyttet til nye initiativ og søknader om opptak i klyngeprogrammet fremover.

Bedriftsnettverk

Innovasjon Norge bevilget tilskudd til et bedriftsnettverk som gjaldt utvikling av siderproduksjonen i Hardanger. Prosjektet skal gå over to år, og vi har store forventninger til resultatene.

Vi har også bevilget støtte til tre andre nettverksprosjekter knyttet til kompetanse; til akselerasjonsprogram for aktivitetsturisme, til rådgivningsnettverk og til nettverksbygging knyttet til Startup Extreme.

Landbruk

I 2018 fikk bønder og landbruksbedrifter i Hordaland innvilget tilskudd på 58 mill. kr og lån på 47 mill. kr fra Innovasjon Norge. Dette er mer enn noe tidligere år. Søknadsinngangen var god, men overproduksjon setter begrensninger for kjøtt- og eggproduksjonen.

Over halvparten av melkeproduksjonen i fylket foregår nå i løsdriftsfjøs, og 44 % av melken produseres ved hjelp av 101 melkeroboter som nesten utelukkende er delfinansiert av oss.

Vi opplever en meget stor interesse for satsing på fruktdyrking og siderproduksjon, og det var dessuten en fantastisk nyhet at verdens beste ost i 2018 kom fra Fana.

Innovasjon Norge har et meget godt samarbeid med Hordaland fylkeskommune innen landbruk, både når det gjelder strategisk utvikling, kompetansemidler, innspill til nasjonale retningslinjer og i utviklingsprosjekter.

Kvinnesatsing

I 2018 var kvinneandelen for distriktmidler målt i kroner på 31 %, en økning på 8 % fra året før. Målt i antall tiltak var kvinneandelen 35,5%. Målsetningen i tilsagnsbrevet fra HFK var på 40%.

Generelt sett er det vanskelig å prioritere kvinner i distrikt da søknadsinngangen fra målgruppen er liten, men vi prøver likevel å vektlegge søknader fra kvinner, både ved prioritering og ved utmåling. Det er likevel gledelig at 2018 viser et betydelig bedre resultat enn de siste årene.

Kommunikasjon

Når det gjelder profilering har vi som praksis å inkludere Hordaland fylkeskommune i våre presentasjoner med navn og logo. Vi har også som praksis å opptre sammen og samordnet i ulike, eksterne sammenhenger.

Imidlertid forvalter Innovasjon Norge midler fra en rekke ulike departementer og fylkeskommuner. Våre tildelingsbrev er standardisert og gir dessverre ikke rom for fylkesvise tilpasninger. Følgelig står det ikke i våre tildelingsbrev hvem som har bevilget midlene. Vi ber om forståelse for dette.

Vi fremhever Hordaland Fylkeskommune der vi kan og der det er naturlig. Vi opplever for øvrig den løpende kommunikasjonen og samarbeidet mellom Hordaland fylkeskommune og Innovasjon Norge Hordaland som meget god på alle nivå.

2. Bruk av sentrale nasjonale midler i Vestland

Virkemiddel	2018	2017
Markedslån	208,7	300,0
Markedslån fiskeri	377,9	399,5
Markedslån landbruk	43,3	70,0
Landsdekkende innovasjonslån	132,5	81,7
Landsdekkende innovasjonslån EIF	25,0	10,0
Oppstartslån etablerer	25,3	16,0
Landsdekkende etablerertilskott (tilskudd)	11,0	14,4
Miljøteknologi (tilskudd)	104,2	112,9
Bioøkonomi (tilskudd)	15,4	8,9
Offentlige forskings- og utviklingskontrakter (tilskudd)	22,3	8,2
Industrielle forskings- og utviklingskontrakter (tilskudd)	25,2	20,0
Klynger og innovasjonsmiljø (tilskudd)	32,5	42,8
Sum	1 023,3	1 084,9

Omtale av de viktigste virkemidlene og tjenestene

Markedslån gis på markedsmessige vilkår m.o.t rentesats og krav til sikkerhet, helst i samarbeid med lokal bank til spesielt kapitalkrevende investeringer. Det meste av disse lånene gis i vår region til marin og maritim næring (brønnbåter, storsmoltanlegg, fraktestartøy) samt landbasert industri.

Innovasjon Norge har et spesielt ansvar knyttet til finansiering av *fiskeflåten*, da det er begrenset hvor mange banker som gir slik finansiering. Det er IN Vestland som har ansvar for finansiering av fiskeflåten på hele strekningen fra grensen mot Møre og Romsdal og til svenskegrensen.

Vi har fått øket tilførsel av midler til *Innovasjonslån* gjennom en avtale med EIF som tar 50 % av tapsrisikoen vår i disse engasjementene. Også i 2019 får vi økt denne lånerammen, og dette gir oss mulighet til å bidra tyngre inn i store prosjekter med relativ høy risiko. Vi så en økende bruk av disse midlene gjennom 2018 og forventer videre vekst inn i 2019.

I Etablererfinansiering fikk vi *Oppstartslån* som et nytt virkemiddel i 2017, der Innovasjon Norge kan gå inn med en større mengde finansiering som lån til unge selskaper, mot at aksjonærene også tar en større risiko. Dette gir selskapene mulighet til å sette større fart på utviklingen og dermed kommer raskere til markedet. I vår region har vi fått gode tilbakemeldinger på denne nye finansieringsordningen, og vi er blant de regioner i Norge som har utnyttet denne rammen mest. Rammen for etablerertilskudd er redusert de siste årene, og vi forventer at denne utviklingen vil fortsette i årene fremover, samtidig som rammen for Oppstartslån økes enda mer. Som det fremgår av rapporten under pkt 2 ovenfor, ble det i 2017 gitt totalt 30,4 mill gjennom etablerertilskudd og oppstartslån i Vestland, i 2018 øket dette til 36,3 mill.

Vestland tar vi fortsatt en stor andel av *Miljøteknologiordningen*, mye knyttet til mer bærekraftige marine løsninger og teknologier, samt grønnere fremdriftssystemer innenfor maritim næring.

Prosjekter i region Vestland som har fått tildelt midler fra nasjonale virkemidler:

Fornyng av den kystnære flåten er viktig både i et nasjonalt og et internasjonalt perspektiv, særlig i forhold til miljøeffekten der Norge har et ansvar også internasjonalt. Vi har gjennom 2018 deltatt med lånefinansiering i 4 ulike prosjekter der vi har brukt en kombinasjon av *Markedslån og Innovasjonslån* med totalt 85 mill. kr. Vi forventer ytterligere økt finansieringsaktivitet innenfor dette området i 2019.

Vestland har også i 2018 tatt en relativt stor andel av de nasjonale ordningene for Miljøteknologi og Bioøkonomi. Vi har, som i tidligere år, hatt mange prosjekter innenfor marin næring, både innenfor oppdrett og fiskeri. I tillegg ser vi prosjekter som Grieg Seafood AS der det hentes inn og behandles sanntidsdata for å forebygge påslag av lakselus. Dette prosjektet ble gitt et tilskudd på 8,0 mill. kr. Innen maritim næring har vi bl.a. gitt 12,0 mill. til et stort samarbeidsprosjekt mellom DOF Management AS og Kongsberg Maritime AS for utvikling av et sanntids beslutningsstøttesystem for energioptimalisering og effektivisering av motorbruken.

Vi har også bidratt med Miljøteknologitilskudd innenfor industrien, med 10,0 mill. til Norsun AS for ny solcelleteknologi.

Viktige aktiviteter ut over finansielle innvilgninger

Vi har fortsatt arbeidet med omstillingsutfordringene innen olje/gass sektoren og har så langt hatt kontakt med 40 bedrifter som har fått rådgivning og verktøy i deres omstillingsprosesser, dette er i tråd med målsettingen i prosjektet. En del av arbeidet er finansiert med omstillingsmidler fra Hordaland fylkeskommune.

Økt eksport er svært viktig for norsk næringsliv, og vi har sterkt fokus på å tilrettelegge for internasjonal satsing for bedriftene i Hordaland. Dette gjøres gjennom generelle internasjonaliserings-workshops som bedriftene kan delta på, eller på spesifikke satsinger og informasjon rettet mot enkeltmarkeder (for eksempel olje og gass mot Brasil, Marin teknologi mot Asia). Vi vil opprettholde og styrke vårt fokus på dette området framover.

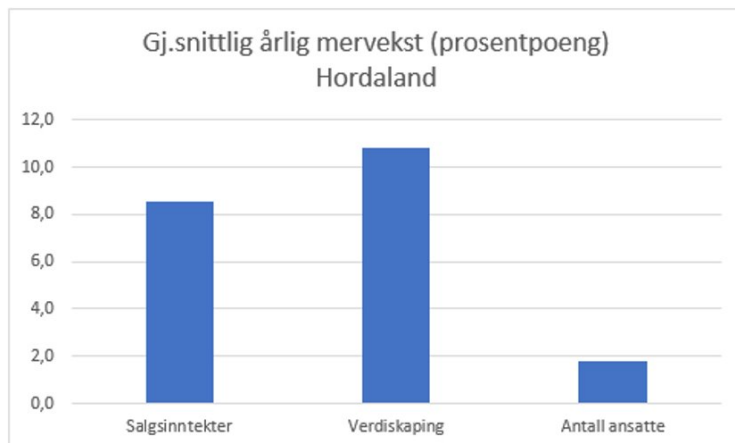
Vi har aktivt samarbeid med klyngene og aktører som BTO i sentrale strøk av Hordaland. I distriktet samarbeider vi med lokale næringshager, slik som Næringshagen på Voss, Industriutvikling Vest, Atheno, samt Næringshagen i Hardanger. Dette samarbeidet bidrar til å gjøre Innovasjon Norge mer tilgjengelig for bedrifter også utenfor Bergen.

Vi har opprettholdt høy aktivitet rettet mot gründere. Vi gjennomførte regelmessige kurs av grundere hver måned, vi arrangerte kontordager og møteplasser i distriktene, vi finansierte Springbrett, hadde en aktiv rolle i Global Entrepreneurship Week og arrangerte Startup Extreme. Vi driver kontinuerlig rådgiving bl.a. innen forretningsmodellering, IPR, design og internasjonalisering. Arbeidet med mentorordningen ble intensivert, og vi innvilget mentorstøtte til 32 bedrifter, mot 33 i 2017.

3. Resultatvurderinger

Vi ser at det er en nedgang i bruk av etablerertilskudd, både sentrale og distriktsrettede. Men som nevnt ovenfor er det i Vestland nær 20% vekst i sum bruk av virkemidler til selskap i etablererfasen dersom vi ser både på tilskudd og oppstartslån. Oppstartslån ble innført i 2017 for å bidra til at grunderbedrifter som hadde tilgang til risikokapital fikk en enda raskere vei fram til markedet. I region Vestland ser vi dette som et virkemiddel som både de nye selskapene og investorene ønsker, og regionen har vært blant de beste til å ta i bruk den nye finansieringsordningen i Innovasjon Norge.

Effektmålingen fra SØA (tidligere SSB).

Effektmålingen viser med sikkerhet at bedrifter som har fått ulike virkemidler fra Innovasjon Norge over tid kan vise en mervest i verdiskaping på over 10 %, samt en økning i antall ansatte på nær 2 %. Vi kan ikke umiddelbart konkludere på at dette har en direkte sammenheng med IN sine virkemidler, men tallene er uansett positive. Vi ser også tilsvarende sammenheng på salgsinntekter, men disse tallene er ikke statistisk signifikant.

Innovasjon Norge i Hordaland og Sogn og Fjordane har fra 1. november 2017 vært ett og samme kontor, med felles ledelse og med kontorsted i Sogndal og Bergen. Dette fører til nye muligheter når det gjelder kompetanseutvikling, spesialisering og effektivisering av arbeidet, og vi ser at dette gir oss en bredere kompetanse, og vi mener at dette vil gi utslag i et enda bedre tilbud til næringslivet i den nye Vestlandsregionen.

Utsikter fremover

Vi har store samfunnsutfordringer som må løses fremover. Vi står ovenfor en rivende utvikling i teknologi, store klimautfordringer, samtidig som vår region er sterkt avhengige av olje/gass sektoren. Vi lever også i en tid der mye er uforutsigbart. Det stiller krav til en høy endringstakt. Vi må sørge for at vi er en god sparringspartner for bedrifter i omstilling og at vi kan bidra med kompetanse og kapital.